

Razne stvari.

(*Slovenska Matica*). Knjige za leto 1874 bodo kmalu natisnene. Da se ne bodo knjige komu zastonj dajale, zaradi tega prosi odbor slov. Matice vse tiste njene ude in poverjenike, kateri niso še dosedaj poslali prineska za 1874. leto, naj blagovolé to hitro storiti, ker bi bil sicer odbor prisiljen, da neplačnike izbriše iz zapisnika slovenske Matice. Doslej je samo nekaj nad polovico plačanega za 1874 l. — Opomniti se pa mora tudi to, da so nekateri udje že za več let dolžni.

V imenu odbora **Ivan Tušek**, tajnik.

(*Odbor Matični*) je v seji 9. t. m. sklenil, da se atlant nadaljuje: Francija, Švedija, Norvegija in Anglija; da se g. J. Kersnikov rokopis avstrijsko-ogerske zgodovine za srednje šole in učiteljska izobraževališča sprejme in odmeni za prihodnje leto. Ker potrebnih obrazcev za časa ni bilo, ne more Schödlerjevo rastlinstvo in živalstvo letos na svetlo. Prirodosnanske knjige prof. Jesenkove je doslej tiskane 23 pol in ravno toliko „Letopisa“, kateri knjigi toraj dobijo za leto 1874 vendar le tisti družniki, ki so s plačilom v redu. Ker od nekterih bolj redkoma prihajajo doneski, naj se povrjeniki podvzajo kolikor mogoče, da naberejo letnino, kajti le potem more vspešno napredovati Matica sama. („Slov.“)

(*Slovesni začetek vseučilišča v Zagrebu*). Poročila o tej slovesnosti ne morejo dopovedati, kako sijajno in častno da je vse bilo. Prevzvišeni škof dijakovski Strosmajer, ki je že v saboto 17. t. m. v Zagreb prišel in na kolodvoru slovesno se sprejel, bil je tudi prvak pri drugih slovesnostih, kar tudi zasluži, ker se je njegovi blagodušnosti zahvaliti, da je vseučilišče v življenje stopilo. Mnogo je bilo navzočih Slovencev, med njimi gg. dr. Costa, dr. Poklukar in grof Barbo kot zastopniki „Matice“, potem ljubljanski sokolci, zastopniki čitalnice in mnogo družih. — Ravno tako so vsa avstrijska vseučilišča in druga znanstvena društva zastopnikov poslale, celo z Berolina je bil rektorjev namestnik dr. Gneist. V ponedeljek 19. t. m. je bila najpred slovesna božja služba v zagrebški stolnici, preč. nadškof Mihalovič so jo opravljali. Svetli ban, kot namestnik cesarjev, vse deputacije in obilo gostov in ljudstva udeležilo se je božje službe. — V dvorani dež. zbora je potem ban „Franc-Jozefovo“ vseučilišče z latinskim nagovorom odprl, inštaliral rektorja, profesorja Meziča, ki je potem v latinski besedi razvil začetek in visoki pomen vseučilišča. Potem so v nagovorih pozdravljali novo vseučilišče zastopniki vnanjih visocih šol in društev, v imenu Slovencev prvosednik „Matice“ g. dr. Costa. — Pri slovesnem obedu v prostorijah kazininega društva odkrivala so se prisrčna sočutja v obilnih napitnicah na odlične osebe. — Na večer bila je baklada, mesto prelepo razsvetljeno in v najlepšem kinču. Na strelišču so pa novi jugoslovanski vseučilišniki

napravili „komers“, dijaško popivko. Naj skončamo popis z dvojno prisrčno željo: da bi namreč znanosti, ki se bodo tukaj gojile, nikdar ne zgrešile prave poti in sv. kat. veri nasprotovale, drugič pa, da bi skoro čas prišel, ko bi tudi Slovincem mogoče bilo, na tem vseučilišču za javne službe se pripravljati, kar se zgodi, kakor brž vlada izreče, da veljajo ondašnje študije tudi za naše pokrajine.

(*Poslanec Seidl je zaušnico dobil*). Komaj je poslanec g. dr. Dominkuš v dež. zboru vlado vprašal zastran ponemčevanja slov. šol, je brž drugi dan g. Seidl vlado interpeliral zaradi zamenjarjenja (!) nemškega jezika v slovenskih šolah in mešanih na Štajerskem. Drznil se je celó sklicavati na slovenske kmete, češ, da želé in zahtevajo, naj se slovenski jezik popolnem iztrebi iz ljudske šole in se vseskozi le nemščina vpelje. Ko dež. glavar interpelacijo prebere, reče, da se ne spodobi, odgovarjati na interpelacijo, ktera se je v prejšnji seji stavila, namreč od dra. Dominkuša, kajti odgovarjati na interpelacije do vlade (in Seidl je hotel s svojo interpelacijo „trunf“ dati Dominkušu) ima vladni zastopnik, ne pa kdo drugi! — Tako še tudi „strah“ najde na svetu strahu.

(*Požar*). 16. t. m. na večer pogorela je cerkev sv. Antona na Pohorju. Požar se je na cerkev zanesel od goreče mežnarije. Škoda, da niso brž ko je mežnarija začela goreti, s par škafi vode pod cerkveni strop hiteli, ter bi se bil požar lahko iz začetka odvrnil.

(*Na železnici povožena*) je bila mlada neznana ženska v noči od 15—16. okt. blizu slovensko-bisterske železne postaje. Najdlj so jo ob polnoči hudo poškodovano in bajé na nekem oblačilu črki R. T. Dozdaj jo ni nihče spoznal in ni nihče se oglašil izmed njene rodbine. Ljudje sumičijo zločinstvo, da bi bili že mrtvo položili na železnico. (?) Drugi trdè, da je točarica Reichman z Maribora, ki je včasih blazna.

(*Nova telegrafična staja*) se je na gornji Poljskavi odprla.

Poslano.

Pod napisom: „Od sv. Marjete, 17. septb. (Usnar Badl in šola)“ napada in smeši neki poročevalec v štev. 38. „Gosp.“ moje delovanje kot uda kraj. šolskega sveta. — Po krivem trdi, da sem jaz šolske otroke izpraševal, ko vendar vsak, ki je pri tej preskušnji bil, lahko potrdi, da to ni res. Na dalje se drzne trditi, da je eden izmed krajnih šol. svetovalec predlagal, da se naj zidanje šolskega poslopja pri sv. Marjeti tako dolgo opusti, dokler bosta Badl in Seidl pri šoli kaj govorila. Neresnico tega pa spričuje zapisnik seje krajnega š. sveta pri sv. M., dnè 10. septb. 1874, pri kateri se je razgovarjalo o naročilu e. k. deželnega š. sveta, šolsko poslopje razširiti. Zapisnik